

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, CSÜTÖRTÖK 1923. február 22.

52. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Gyöngye szovjet

a Népszövetség — mondotta, ha nem is a budapesti jassznyelven Lloyd George az angol alsóház keddi ülésén. Gyöngye a Népszövetség, mondotta a volt angol premier, aki tizenhat évi miniszterkedés után a sivatagba indult és a polgári ellenzék vezéri székébe érkezett meg. Gyöngye a Népszövetség — jelentette ki a háboru dobosa, a háborus célok megszo-vegezője, akire sorsa — jaj, a mi sorsunk is — a háborus célok betöltését is bizta, gyöngye, mert Amerika, Oroszország és Németország nem tagjai s mert a Népszövetséget nem ruházták fel a legfátságosabb problémáinkban a döntés jogával.

Az újságolvasó ne haragudjon helyrehozhatatlanul, ha azokra a hírekre emlékeztetjük, amiket két éven keresztül mindennapi pontos adagolással kapott a Népszövetségről, amiből két évig éltek a távirati irodák s amiknek szinte már olyan állandó helyök volt az újságokban, mint a tőzsdének és a sportnak van. Ezek a hírek arról szóltak, hogy Németországot fölveszik a Népszövetségbe és Németországot nem veszik föl a Népszövetségbe és Oroszországot meghívják a konferenciára és Oroszországot nem hívják meg a konferenciára. A Népszövetséget két évig ez a probléma foglalkoztatta s most Lloyd George, a Népszövetség egyik apja — milyen lehet a közélet morálja, ha még ezen a szerepen is osztzkodni lehet — a ki pedig „gyámoltalan voltát karolja leghöbbszárú fiának” megállapítja, hogy azért gyöngye a Népszövetség, mert Németország és Oroszország nem a tagjai.

Csak a háboru előtti és háboru utáni élet különbözik egy el egymástól, mint ahogy a háborus célok elütnek a háboru eredményeitől. A háboru, mint kronosz, fölfalta saját fiait, a céljait is. A célokat, amit belevestek a kardok pengéjébe, az ágyuk lafétájába, behímezték zászlókba és beszédekbe, amiket a történelem prédikáló székein hirdettek — a német kancellár, az angol premier, a francia elnök s amiket utánuk dadogtak a hadikölcsönök ágensei, a vörös kereszt főtisztviselői, a hivatalos följelentők, újságírók és mindenki más, akinek hazafisága kimerült abban, ha másokat a harctérre küldött ki. Hirdették a nemzetiségi elv diadalát s Közép-Európa új térképét úgy rajzolták meg a győzelem Kohinóorjái, hogy nincs olyan állam, amelyik nem küzködnék nemzetiségi problémákkal. Hirdették a tengerek szabadságát s a Németországtól elkobzott hajókon üzérkedik az

amerikai nagytöke. Hirdették a világbéke megteremtését, a háboru elleni háboru s több katona áll most fegyverben, mint a háboru előtt állott s az események arra mutatnak, hogy még a háboru kulminációjáig sem jutottunk el. Hirdették a fegyverkezés korlátozását s az államháztartások milliárdjai elapadnak a löpörgyárakban. Hirdették a döntőbírósi föllállítását a nemzetek közötti viták elintézésére, a Népszövetség megalkotását, mely az államhatalmak felett álló nemzetközi hatalmat képviselné s az új és régi államok fölfegyverkezve néznek farkasszemet egymással, angol és amerikai csapatokból áll a „Wacht am Rhein”, a Ruhr-völgyében francia szuronyok reprezentálják a leszerelés követelésének, a pacifizmus principiumának, a döntőbírósi eljárás elfogadásának a háboruból győztesen kikerülő gondolatait.

Hová zsugorodott össze a Népszövetség hatásköre, hová hullottak ki feladatai, hová vetélt el

célja, hol rogyantak össze feladatai. A Népszövetségnek nincs sulya — állapítja meg Lloyd George — mert elintézetlen ügyeket nem lehet elébe terjeszteni. A Népszövetség tehát olyan bíróság lett, amelyik csak nem vitás ügyekben ítélkezhetik. Csak olyan kérdésekben dönthet, amelyekben a felek meg tudnak egyezni. Ha a felek megegyeznek akkor dönt a Népszövetség, ha a felek nem egyeznek meg, akkor ezután is a fegyverek döntenek. Ez lett a Népszövetségből, a nemzetek felett álló kormányból, az államhatalmak feletti hatalomból, amelyik a világ kormányzója volt, amíg nem élt s hatalom nélküli dísz lett, amikor megszületett. Azt hittük, ez lesz a nemzetközi parlament s kiderült, hogy pacifisták önképzőköre.

S világforrongások kavargó förgőgőben, rengő tengerek viharokból hullámai közt ebbe az üres dióhéjba ültették bele a — nemzeti kisebbségek védelmét. (d.)

Elkészült a radikális-párt kiáltványa

Lejárt a jelölések határideje — A belpolitika hírei

Beogradból jelentik: A jelölésekért folyó harc a tegnapi napon véget ért, de még nem érkeztek be mindenünnen a jelentések a bíróságok által jóváhagyott jelölésekről. Az eddigi adatokból is meg lehet azonban állapítani, hogy bár a választók érdeklődése máris jóval nagyobb, mint a legutóbbi választásoknál volt, a jelöltek száma alig valamivel haladja túl a múlt választás jelöltekének számát.

Az egyes kerületekben az egymással szemben álló listák száma leginkább 6 és 10 között változik, bár lesz olyan kerület is, ahol tíznél is több lista lesz.

Nagyon gyakori az ugyanazon párthoz tartozó több lista az egyes kerületekben. Érdekes azonban, hogy a központi pártvezetőségek még több listabontásra számítotak, mint ahány valójában bekövetkezett.

A jelölt listák versengését a következő néhány kerület adatai kellőképpen illusztrálják:

Becskerek: 11 lista és pedig hivatalos radikális, két Protics, két földműves, dobrovoljacrokkantpárt egy hivatalos demokrata és egy disszidens demokrata, egy szociáldemokrata, egy független munkáspárti, egy német párti és egy bánáti katolikus párti.

Moszar (Hercegovina): 8 lista, és pedig két radikális, egy Radics egy demokrata, egy földműves, két muzulmán és egy egyesült horvát párt.

Szarajevo (Bosznia): 10 lista és pedig: radikális, szocialista, Spaho párti, horvát parasztpárti, földműves, egyesült horvát, Radics-párti szerb-párti, Maglajics párti és demokrata párt.

Telovo (Délszerbia) 5 lista: két radikális és három demokrata. A köztársasági párt listáját visszautasították, mert nem volt elég az ajánlók száma.

Skoplje (Délszerbia) 7 lista: egy radikális, három demokrata, egy független munkáspárti és egy földművespárti.

Ljubljana (Szlovénia) 6 lista: egy demokrata, egy radikális, egy független munkáspárti, egy nemzeti szocialista, egy nemzeti klerikális és egy szociáldemokrata.

A beogradi bíróság jóváhagyta a független munkáspárt listáját, melynek Todorovics Mihály, a munkáskamara volt titkára a listavezetője.

A radikális-párt kiáltványa

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottsága Pasics miniszterelnök elnöke alatt ülést tartott, amely négy óra hosszat tartott. Az ülés elfogadta a radikális-párt kiáltványát, amelyet néhány napon belül a Samoupravában fogadják közzéadni. A kiáltványban a radikális-párt kifejti álláspontját az aktuális politikai kérdésekben. Vucics belügyminiszter beszámolt a főispánok jelentései alapján a jelölések állásáról, majd Janics Voja bizottság főtitkára tett részletes

jelentést a különböző radikális listákról. Jelentése szerint eddig 55 radikális listát nyújtottak be az ország valamennyi kerületében; a legtöbb helyen a radikális párt listája lesz az első.

Az állami bizottság befejezte működését

Beogradból jelentik: Az állami bizottság szerdán ülést tartott, a melyen három választási elnök helyett másik elnököket választottak és megállapították, hogy a bizottság befejezte működését.

Elkobozták a köztársasági párt kiáltványát

Beogradból jelentik: A köztársasági párt választási kiáltványt bocsátott ki, melyet már tíz nappal ezelőtt szétküldtek a vidéki szervezetnek. Szerdán a beogradi rendőrségnek egy tisztviselője négy rendőrrel megjelent a Republika című lap szerkesztőségében és elkobozta a kiáltványok megmaradt példányszámait.

A boszniai Livao kerületben a horvát parasztpártnak Franjo Pasalic pap volt a jelöltje, aki azonban a sarajevói püspök felszólítására visszalépett a jelöltségtől. A püspök a papságnak csak a klerikális listán való jelölését engedti meg.

Nincics tárgyalásai az angol követtel

Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott Jovanovics Ljuba vallástügyi és Vujicsics Milorad belügyminiszterekkel.

Később Nincics külügyminiszter jelent meg Pasicsnál és referált neki Jung beogradi angol követnek az udvarnál tett látogatásáról. Hír szerint Nincics az angol követtel a Traciában fölmerülő konfliktusról és Görögországnak a kisantantba való belépéséről tanácskozott.

Seypel kancellár Beogradban

Csütörtökön kezdődnek a tárgyalások

Beogradból jelentik: Dr. Seipel osztrák kancellár, Grünberger külügyminiszter és több gazdasági szakreferens kíséretében szerdán délután 6 órakor érkezett meg Beogradba. A pályaudvaron Nincics külügyminiszter, Popovics Trisa bécsi jugoszláv követ és Hofinger beogradi osztrák ügyvivő fogadta a vendégeket. A tárgyalások a kormánnyal csütörtökön veszik kezdetüket.

Mint Zagrebből jelentik, a kancellárt és kíséretét, akik szerdán reggel 7 órakor utaztak át Zagrebon, a pályaudvaron a hatóság képviselői üdvözölték.

jelent Nagy Ernő és lefogta Bo-gyát, míg egy újságíró Drózdty igyekezett ártalmatlanná tenni. Végre Huszár Károly alelnök lépett közbe és szétválasztotta a verekedő képviselőket. Az incidens rendkívüli izgalmat keltett.

Drózdty bejelent mentelmi joga megsértését

Az incidens után folytatták az ülést és Drózdty Győző szólalt fel elsőnek.

— Edig, ha a nemzetgyűlésen differencia támadt, — mondotta — azt mindig férfiasan intézték el. *Ma azonban*

egy képviselő megtámadta képviselőtársát, egy másik gazembert pedig maga mellé állított, hogy megakadályozza abban, hogy elbánhassak vele.

Nem lehet eltűrni, hogy gyáván és alattomosan támadjanak valakit. Bejelenté mentelmi jogának megsértését.

A belügyminiszter szigorú nyomozást ígér

Rakovszky Iván belügyminiszter kijelenté, hogy a legszigorúbb nyomozást rendelte el a merénylet ügyében s a nyomozás eredményétől semmit nem fognak eltitkolni.

Ezután az interpellációkra tértek át. Esztergályos János a zalaegerszegi internáló táborban uralkodó rémségeket tette újra szóvá és a tábor azonnali felszámolását követelte. Csik József a mezőgazdasági munkások vasuti díjkedvezménye, Szabó József pedig az újpesti árvíz alkalmával elkövetett mulasztások ügyében interpelláltak. Vas József miniszter válasza után az izgalmas ülés véget ért.

A rendőrfőkapitány nyilatkozata

Marinovich Jenő budapesti rendőrfőkapitány még a nemzetgyűlés ülése közben megjelent a Házban és ott referált Rakovszky belügyminiszternek a nyomozás eddigi eredményéről.

Nyilatkozott a főkapitány újságírók előtt is és hangsúlyozta, hogy a rendőrség mindent elkövet a bombamerénylők sürgős kézrekerítése érdekében. Kijelentette még a főkapitány, hogy az eddigi szakértői vizsgálat szerint a kézigránatok wöllersdorfi gyártmányúak, aminőket a hadseregben már régen nem használnak. A gyújtókészülékek egészen primitívek.

Mindenek előtt azt kell megállapítani — mondotta a főkapitány — hogy a kézbombák egyáltalában alkalmasok-e merénylet elkövetésére és ezért szakértők a bombákat Csepelen fel fogják robbantani.

Halálos ítélet Pancsevón

Három év előtti rablógyilkosságot tárgyalt a pancsevői törvényszék.

A pancsevői törvényszék büntető tanácsa most ítélkezett Miskovics Alexa 29 éves pancsevői lakos fölött. A vádlott rablógyilkossággal volt vádolva, amit a jelenleg még szókbésben levő büntársával, Nedics Radával együtt 1919 októberében követett el és amely bűncselekmény annak idején egész Pancsevót és környékét állandó izgalomban tartotta.

Miskovics Alexa 1919 őszén Nedics Radával együtt lesben állott Pancsevó határában, hogy a debrecsai vásárra menő gazdákat kifosszák. Előre megbeszélte terv szerint 1919 október 10-ikén puskával fellegyverezve a pancsevői határában egy sáncban elrejtőztek és amikor Pavlov Áca pancsevői gazda a vásárra tartva kocsiján arra haladt, hátulról lelőtték és a nála talált 4000 dinárt elrabolták. A gyilkosság után mindketten elmenekültek. Miskovics még ezután sem maradt tét-

len, hanem egy Osijek környékén garázdálkodó rablóbandával szövetségelt. Társaival együtt Osijek mellett is két betöréses lopást követett el. 1921 májusában betört egy római katolikus templomba és onnan különböző igen értékes kegyeszerkeket rabolt el. A betörések után az osijek-i rendőrség Miskovicsot elfogta és az ottani törvényszék a két fegyveresen végrehajtott betöréses lopás miatt *hétévi fegyházra ítélte.*

A Pancsevó határában elkövetett két rablógyilkosság miatt most vonta felelősségre a pancsevői kir. törvényszék. A főtárgyaláson az ítélőtanács elnöke Sztarcevicz Mata, az ítélőtanács bírái pedig Joksimovity

Mariszláv és Stern Leó törvényszéki bírák voltak. A vádat Jovanovic János kir. ügyész képviselte, míg a vádlott védelmét mint hivatalból kirendelt védő dr. Tomandl Mihovil ügyvédjelelt látta el.

A vádlott a főtárgyaláson bámulatos cinizmussal vallotta be a gyilkosságot. A törvényszék a bizonyító eljárás lefolytatása után büntetésnek mondta ki a vádlottat a gyilkosság és rablás büntetéseben és ezért *halálra ítélte.* A vádlott az ítélet ellen felebbeszélt jelentett be és közölte, hogy kegyelemért folyamodik. A törvényszék az ítélet után kegyelmi tanácsá alakult át és zárt ülésben döntött a kegyelmi javaslat fölött.

A megszállott Ruhr-vidék tragédiája

Az angolok nem engedik át a kölni vasutvonalakat a franciáknak — Amerika a megszállás ellen

Az angol és francia kormány között még folynak a tárgyalások a francia csapatoknak az angol zónán való keresztül vonulása kérdésében.

Londoni jelentés szerint az angol kormány elutasította a franciák abbeli kívánságát, hogy a három kettős vágányú vasuti vonal közül, a mely Kölnön átvezet, az egyiket engedjék át a franciáknak.

A német birodalmi közlekedésügyi minisztérium

újabb szabotázs-rendeletet

adott ki a megszállott területek számára, amellyel lehetetlené akarja tenni a franciák által megszállott pályaudvarok üzemét. A miniszter elrendelte, hogy

valamennyi megszállott pályaudvaron be kell szüntetni a gáz, villany és vízszolgáltatást.

A gázgyárak, villanytelepek és vízüzemek parancsot kaptak, hogy

a pályaudvarokhoz vezető vonalakat meg kell szakítani.

A német kormány utasította párisi ügyvivőjét, hogy gelsenkircheni események miatt tiltakozó jegyzéket terjesszen be a francia kormányhoz.

Ujabb vasúti szerencsétlenségek a Ruhr-vidéken

Berlini jelentés szerint a Ruhr-vidéken a vasúti szerencsétlenségek állandóan megismétlődnek és egyre nagyobb méreteket öltenek. Kedden Düren mellett újból összeütközött két francia katonavonat. Bonn és Köln közötti vonalon egy mozdony az előtte haladó személyvonatba szaladt. Kréfeld és Düren között is vasúti összeütközés volt. Pandorf állomáson a 850. számú személyvonat összeütközött egy mozdonyal. Tizenöt utas és egy vonatkísérő megszebesült.

A kettős rablógyilkosság új adatai

Személyleírás a gyilkosról — Beszélgetés a felgyógyult Molnár Mihálynéval — Egy magán-szemle megállapításai

Tíz nappal ezelőtt dördültek el a gyilkos revolverlövés a Halasi-ut egyik házában, a déli órákban és a vakmerő rablógyilkosnak még mindig nincs nyoma. Tóth Imrét a szubotikai rendőrség még mindig lázasan keresi és egy detektiv-csoport ismét két nap óta van künn állandóan a város határába, ahol állítólag bujkálni látták a banditát, azonban ezideig még ebben a legújabb irányban folytatott nyomozás se vezetett eredményre.

A rablógyilkosságnak életben maradt áldozata, Megyeri Molnár Mihályné, akit néhány nappal ezelőtt a kórházból lakására szállítottak, ezalatt a tíz nap alatt már majdnem teljesen felgyógyult. Kezelőorvosának, dr. Munk Ártúrnak kijelentése szerint a bal arcon levő belővési seb és a jobb kéz sérülései már teljesen begyógyultak és a jobb arcfélen levő seb is lényegesen tisztul. A nyelés is javult és a beteg már láztalan, teljes gyógyulása azonban még mintegy két hetet vesz igénybe.

Molnárét tudvalevőleg a rablótámadást követő napon hallgatta ki a rendőrség, amikor egyrészt még állapota nagyon súlyos volt, másrészt pedig az átélt izgalmak közelsége miatt se tudott szabatos és kimerítő vallomást tenni. Ezért munkatársunk felkereste a már gyógyuló félben lévő Molnárét, akitől érdeklődött a rablógyilkosság eddig még ismeretlen részletei után.

Elsősorban a gyilkos Tóth Imre személyleírása iránt érdeklődünk Molnárénál, aki bámulatosan emlékszik a bandita külsejére. Mivel a rendőrség a személyleírást még nem közölte a nyilvánossággal, azt hisszük, hogy a nyomozás érdekeit szolgáljuk, amikor közöljük a gyilkos személyleírását olyan pontos-

sággal, mint ahogy azt Molnárné elmondotta:

— A rablógyilkos 28—30 év körüli középtermetű, beteges külsejű, barnássárga arcború sovány fiatalember. Az arcán pattanások és régi pattanások himlőhelyszerű nyomai vannak. A szemei barnák, kicsinyek és tekintete szurós. Fekete kis nyírott bajsa van és szemöldöke is fekete. A gyilkosság idejében fekete puha kalapot és térdig érő fekete kopott felöltőt viselt. Általában a cigány benyomását kelti, úgy ő, mint a többiek, akik vele voltak.

Ugyanígyen pontos leírását adja Molnárné a rablógyilkosság egész lefolyásának, mert mint maga mondja, ma sokkal jobban emlékszik már minden részletre, mint az első napokban. Kalnár Jánosné tragikus haláláról ezeket mondja:

— Mikor a banditák jöttek, azonnal hívtam Klári néni, hogy beszéljen velük bunyevácul. A szegény lélek azonban csak annyit mondhatott, hogy »nincs nálunk lakás«, mire a gyilkos szó nélkül lelőtte.

A továbbiakról Molnárné a következő izgalmas részleteket beszéli el:

— Klári néni agyonlövése után menekülni akartam a konyha melléti szobába. A gyilkos azonban utánam lött és ekkor sebesültem meg a jobb kezemen. Vérezve körülszaladtam a szobákon, hogy a lakás udvari főbejáratán át meneküljek, de ott összeestem. A gyilkos mellettem állt egyedül.

— Add ide a pénzt és nem bántalak — mondta a rablógyilkos.

— Nincs — mondtam először, majd hozzátettem: — Odaadnám, de nem tudok bemenni a szobába.

— Előre! Mert itt döglez meg! — tényezőzött és tuszkolt a gyilkos.

— Ne bántson, odaadok mindent, ami van, csak tegye el a revolvert — könyörgtem, mire a gyilkos bezárt a kiskaput, letette a revolvert a földre és újra követelte a pénzt. En huztam-halasztottam a dolgot, mert reméltem, hogy időközben talán valaki mégis segítségemre jön. Erre a gyilkos megsokalta a dolgot, felvette újból a revolvert, felrántott engem a földről és úgy vitt be a közepső sötét szobába. Itt az ágy párnája alól kivettem 2200 koronát és átadtam. A gyilkos azonban keveselte a pénzt.

— Nincs több pénzed? — kérdezte és újra rámfogta a revolvert. Erre a szekrényből, férjem kabátjának zsebéből kivettem még 14.000 koronát és odaadtam neki.

— Ne — mondtam, — most én meghalok is, de többet nem tudok adni. — Ezzel kétségbeesve az utcai harmadik szobába mentem és magamra csuktam az üveges ajtót. De a gyilkos betaszította azt és rámlott. Még a jobboldali ablakig tudtam vánszorogni, de ott összeestem.

Igy mondja el Molnárné az izgalmas percek történetét, amiből meg lehet állapítani, hogy a gyilkosnak sok ideje lehetett rettenetes tette elkövetéséhez, mert egész kényelmesen dolgozott.

A kapun sok revolverlövés nyomra, de csak egy Mannlicher által okozott lyuk. Kérdéses, hogy ez érte-e a gyilkos revolverét, amelyet az előszoba kis szekrényére dobott és ott vele több üveget tört össze. Azonban másik revolvert vett elő és ezt tartotta a kezében, amikor az udvar hátsó részén elmenekült. A magas kőfalon még most is deszkával van fődve a gyilkosnak a hóba rajzolt lábnyoma...

Tisztek

elemi iskolai végzettséggel

A cseh kultuszminiszter rendelete

Csehszlovákiában most van parlamenti tárgyalás alatt a rendőrvény-javaslat. A csehszlovákiai ellenzéki lapok, nyelvre való különbség nélkül egyértelműen állást foglalnak a készülő törvény ellen s annak várható alkalmazásával mutatják ki a tervbevetett rendelkezések abszurditását. Erre most kitűnő alkalmat szolgáltat a cseh közoktatásügyi miniszternek egy rendelete, melynek mint kortörténeti dokumentumnak is elvitathatatlan az értéke. A Prágai Magyar Újságban olvassuk a következőket:

A közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte az iskolai hatóságokhoz:

»A nemzetvédelmi minisztérium megköveteli a cseh-szlovák hadsereg tisztjeitől, hogy azok, akik a középiskola negyedik osztályát nem végezték, sem polgári iskolákban rendezett önkéntesi tanfolyamról nincsen bizonyítványuk, hogy magukat 1923 májusig utólagosan vizsgának alávetésék. E tisztek között vannak olyanok is akik még a polgári iskola I—III. osztályából sem rendelkeznek bizonyítvánnyal. Ezeknek előbb ezen osztályok tananyagából kell vizsgáznok s csak azután tehetnek vizgát az önkéntesi tanfolyam anyagából.

Elhhez a rendelethez nagyon jogos és nagyon kényes dolog megjegyzést fűzni. És csak a hatást rontatók vele. A köztársaság védelmére készülő törvény szerint már sokkal kényelmesebb az újság helyzete ilyen esetben, mert akkor így írhat, sőt így kell írnia:

Zaklatják a hadsereg tisztjeit.

A telhetetlen nemzetvédelmi miniszter. — Könnyű az iskolaminisztert táncra vinni.

(Következik a rendelet leközlése és utána a cikk, amelyet a következő néhány mondat is eléggé viszatükröz):

... Fölhívjuk a parlament figyelmét erre a miniszteri rendeletre, amely

kézzelfoghatóan belettközik a köztársaságot védő törvénybe, mert alkalmas arra, hogy a tisztikar színvonalának tekintélyét alássa, nemcsak az ország polgársága előtt, de a külföld előtt is. A rendelet külpolitikai szempontból is egészen rossz lövésnek — hogy ne mondjuk baklövésnek — mondható. Mert hogyan köthet az állam előnyös katonai szerződést előkelő államokkal, amikor önmaga hirdeti, hogy nincs megelégedve a tisztjeinek képzettségével. Tiltakozunk az ilyen rendeletek ellen stb. stb. s felkérjük a prágai ügyvédséget, hogy ezt a felszólalásunkat a minisztériumi lajstromban javunkra írni, vagyis egy jó bummerlit bejegyezni méltóztassék.

Késlekednek az olaszok Dalmácia kiűritésével

Csütörtökön tárgyalnak a csapatok vezetői

Beogradból jelentik: A Politika triestói táviratát közöl, amely szerint kedden kellett volna az olasz paritációs bizottságnak Abbáziába elutazni. Technikai akadályok miatt azonban nem tudták a bizottságot összeállítani és így a harmadik zóna és Susák kiűritése néhány napi halasztást fog szenvedni és a paritációs bizottság sem kezdheti meg működését.

Rómából érkező hírek szerint e hét végére elkészül az olasz kormány a paritációs bizottság összeállításával és a kiűrités technikai előkészítésével is.

Mint Splitből jelentik, Milics Ljuba tábornok, a kiűritendő területeket megszálló csapatoknak a parancsnoks, csütörtökön fog találkozni a harmadik zóna kormányzójával, Barbarics tábornokkal. Ezen a találkozón a kiűrités és megszállás technikai részleteiben fog a két tábornok egymással megállapodni.

Kié a föld?

A budapesti Altruista-bank és száz lázárföldi földműves pöre a becskerekai törvényszék előtt

Érdekes birtokpört tárgyalt szerdán a becskerekai törvényszék polgári tanácsa, melyen mint felperes a budapesti Altruista Bank, mint alperes pedig száz lázárföldi földműves szerepelt. A nem mindennapos pör előzményei a következők:

Négy évvel ezelőtt, közvetlenül az 1918-ik évi forradalom után a budapesti Altruista Bank a lázárföldi határban levő háromezer holdas birtokát parcellázta az ottani parasztság között és a földet kisebb-nagyobb tételekben holdanként 280 korona akkori napi áron adta el. A vevők egy része azonban kifizette a földek árát, a legtöbbje azonban csak 1000 korona foglalót fizetett minden hold után. Azóta több kellemetlenségnek és zaklatásnak voltak a vevők kitéve, mert a földeket, mint az Altruista Bank tulajdonát az agrárreform céljaira igénybe akarták venni. A kiküldött földosztó bizottság meglepetéssel értesült a lázárföldiektől arról, hogy ők a földet még 1918. novemberében a kellő törvényes formák között megvették és így a bizottság kénytelen volt lemondani a birtok lefoglalásáról. A mostani választási agitáció idején ismét aktuálisá vált a lázárföldi földosztás és egyes politikusok azt követelik, hogy vevők zár alá a birtokot. Az Altruista bank is szívesen hozzájárulna ehhez és hajlandó visszaadni a földek vételárát, mert sokkal nagyobb pénzeszegeket kaphatna még abban az esetben is, ha a föld egy részét az agrárreform céljára lefoglalnák. Komplikálja a pört az is, hogy az eladott földeket a telekkönyvben

még mindig nem írták át a lázárföldiek nevére és a birtok tulajdonosaként a telekkönyv szerint az Altruista Bank szerepel.

A pör szerdai tárgyalásán mind a száz lázárföldi birtokos megjelent, a bankot pedig Gavrilla Emil dr. képviselte. Dr. Gavrilla először kérte a tárgyalás elhalasztását, majd illetékességi kifogást emelt. A törvényszék az illetékességi kifogás feletti döntést február 27-ikén fogja az érdekeltek előtt kihirdetni.

HIREK

Egy kritikus albumából

Az írók erkölcsileg nem romolhattak le annyira a nagy háború alatt s annak pusztító következményeitől, mint az olvasók. Mert hiszen a mesztárságunknál fogva ez utóbbiakat dlandóan megfigyelték, s a kritikusaik lévén, iparkodtak mentesek maradni azoktól a háborús tulajdonságoktól és azoktól az új erkölcsöktől, amelyeket ezeknél kitagaszoltak, s óvakodtak a moráljuknak és a mentalitásuknak ama káros elváltozásaitól, amelyeket az ő emberanyaguknál, a t. c. közönségüknek tapasztalniuk kellett, — mint ahogy a tanár, ha a hivatása színvonalán áll, szinte ösztönösen és akarattalanul is tartózkodik azoktól a hibáktól és neveltelenségektől, amelyeket a tanítványaik elkövetnek, s amelyekért ezeket leckéztetni szoktak.

A középszerű francia író rendszeren jobban ír franciául, mint az elsőrendű német író németül. — és ugyanezt lehet megállapítani a magyar irodalomról is, ahol szintén csak a legkiválóbbak tudnak igazán jól írni. De ezek nem az író az oka, hanem a nyelv, amelyet a szerencsés francia készen kapott, s a szegény németnek, meg a szegény magyarnak meg kell teremteni.

A genie-keket nem szeretik az irodalomban, de akit az irodalomban megszeretnek, azt kinevezik genie-nek. Atyt nem szerették, mert genie volt, s Gyónt, akit szerettek, genie-nek kiáltották ki.

Az író többet gondol a közönségre, amely olvasni fogja, mint a közönség az íróra, akat olvas.

Az írókkal úgy van az olvasó, mint az ember általában az ember-társaival szemben. Szereti őket és nem tudja az okát, vagy nem szereti őket és nem tudja mért?

Bdkr.

— A becskerekai választók névjegyzéke közszemlén. Becskerekéről jelentik: A becskerekai választók névjegyzékét, amelyet a törvényszék változás nélkül hitelesített, szerdán visszaérkezett a városhoz. A városi tanács megtette a szükséges intézkedéseket, hogy közszemlére tegyék a névjegyzéket.

— Dobrovollácok a miniszterelnöknél. Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök szerdán fogadta a dobrovollácok küldöttségét, akik előtt kijelentette, hogy a dobrudzsai földműveseknek is éppen olyan joguk van a földre, mint a többieknek.

— Új olasz konzul Szarajevóban. Szarajevóból jelentik: Giucollini Loó, az új olasz konzul megérkezett és elfoglalta hivatalát.

— A török béke. Angorából jelentik: Az angol nemzetgyűlés csütörtökön kezdi meg a békeszerződés vitáját.

— A rapallói szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése. Rómából jelentik: A rapallói szerződés ratifikálásáról szóló okmányokat csütörtökön cserélik ki.

— Knezsevics Milos dr. lesz Zenta polgármestere. Zentáról jelentik: Beogradból érkező hírek szerint a nyugdíjazott Petrovics Branko dr. helyébe Zenta város polgármesterévé Knezsevics Milos dr., volt zsabylai főszolgabíró fogják kinevezni. A város főjegyzői állására Tésics Milivoj volt martonosi jegyzőt neveztek ki.

— A csehszlovák ipari szervezetek a rendtörvény ellen. Prágából jelentik: Az ipari szervezetek fölkérték több egyesületet, hogy a köztársaság védelméről szóló „rendtörvény” ellen foglaljanak állást, mert a szólásszabadságot és a gyűlekezési jogot a rendtörvény minden tekintetben megszünteti.

— A déli vasút római konferenciája. Rómából jelentik: A déli-vasút konferenciáján kedden a velencei egyezményt és az egyes országoknak erre vonatkozó pótlindítványát tárgyalták.

— Németországban fegyházzal büntetik a csempészeket. Berlinből jelentik: A porosz birodalmi gyűlés jogügyi osztálya törvényjavaslatot fogadott el, mely szerint a sibereket, uzorásokat és csempészeket tizenötévi fegyházzal és nyilvános megbélyegzéssel lehet büntetni.

— Orosz kiállítási iroda Berlinben. Berlinben fölláttatták a nagy orosz gazdasági kiállítás irodáját. A német kormány a két állam gazdasági kapcsolatainak szorosabbá tétele miatt azon van, hogy a német gyárilap vegyen részt ezen a kiállításon.

— Új közjegyzőség Somborban. A régi magyar időknek azt a szokását, hogy a politikai kortesszolgálatokat közjegyzőséggel jutalmazták, az új állam is átvette. Minthogy azonban anyai közjegyzőség nincs, mint amennyi az aspiráns, a közjegyzői stallumokat állandóan szaporítani kell. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Somborban új közjegyzőség rendszerezését határozta el az igazságügyminiszterium. Az új közjegyzői állásra már ki is van írva a pályázat.

— Beiktatták a suboticaí ortodox zsidó hitközség új rabbiát. Szerdán délután nagy egyházi ünnepek között iktatták be állásába Deutsch Mózes, a suboticaí ortodox-zsidó hitközség új rabbiát. Ez alkalommal istentisztelet volt a Frankopanska-utcai zsinagógában, amelyet az ünnepség tartására díszesen kivívítottak. Az ünnepélyen a hatóságok képviselői, Alkalay beogradi grand-rabbi, a suboticaí hitközség tagjai és a vidéki ortodox-zsidó hitközségek küldöttségei nagy számban vettek részt.

— Amnesziás újságok. Beogradból jelentik: A belügyminiszter újból megengedte a Bécsbe megjelenő »Kleine Zeitung« és a Gracban megjelenő »Grazer Tagblatt« postai szállítását és terjesztését.

— Postaautók érkeztek Németországból. Beogradból jelentik: A postaügyi miniszterium 40 darab postaautót kapott jóvátétel számlájára Németországtól. A postaautókat a ljubljanaí, zagrebi, szarajevói és cettinjei postagazgatóságok között fogják szétosztani.

— Összeütközések a bolgár bandákkal. Skopljéból jelentik: A csendőrség és a bolgár bandák között összeütközések voltak. Rövid harc után a bandák mindenütt visszavonultak.

— Az albán semleges zóna megszállása. Skopljéból jelentik: A jugoszláv csapatok már találkoztak az albán csapatokkal és a megszállást majdnem mindenütt keresztülvitték. Egyes helyeken az elhatárolásokat nem lehetett befejezni a nagy hófúvások miatt.

— Senta földbérleti ragaszkodnak a szerződésekhöz. Sentáról jelentik: A városnak a földbérlettel folytatott tárgyalásai megszakadtak, miután a földbérlet nem hajlandó a kívánt többletösszeget kifizetni. A város valószínűleg per útján fogja a szerződéseket felbontani.

— Halál munkaközben. A staraka nizzai Milkó-féle fűrésztelepnék éveken át volt szorgalmas alkalmazottja Apró Ferenc. Aprót munkaközben szélhűtés érte s a gyors orvosi segítség és a gondos ápolás dacára sem lehetett az életnek megmenteni, két óra alatt kiszervevett anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A Milkó-cég imponáns temetést rendezett elhunyt alkalmazottjának s hátramaradt családjáról is megfelelően gondoskodik.

— Huszonöt éves karmesterei jubileum. Vrsacról jelentik: A vrsaci iparosdalárda most ünnepelte karmesterének, Gergecs Milivoj városi tanácsnoknak huszonöt éves karmesterei jubileumát. A jubiláns tiszteletére a műkedvelők előadták Farkas Pál „Iglói diákok” című színművét, amelynek zenekari részét Gergecs dirigálta, akit a közönség egész estén át lelkesen ünnevelt. Gergecs hosszú időn át vett élénk részt Vrsac zenei kulturájának fejlesztésében s a szerb irodalomban is jelentős érdemeket szerzett általa, hogy igen sok magyar szindarabot fordított le szerb nyelvre.

— Senta város közgyűlése. Sentáról jelentik: A város február 21-re kitűzött közgyűlését elhalasztották. A közgyűlés foglalkozni fog Petrovics Brankó dr. polgármester nyugdíjazásának ügyével. A kiszélesített tanács tagjainak egy része azon a véleményen van, hogy Petrovics Brankót nem illeti meg nyugdíj, mert csupán hat hónapig volt a város szolgálatában. A közgyűlés valószínűleg nem szavazza meg Petrovics nyugdíját.

— Zsidó folyóirat Novisadon. Novisadon dr. Handler Zsigmond ügyvéd szerkesztésében »Haivri« cím alatt zsidó szépirodalmi havi folyóirat indult meg. Az elsőrendű nyomdatechnikával kiállított lap első száma cionista szellemben, nívós cikkekben tárgyalja a zsidóság problémáit és sikerült fordításokban zsidó írók és költők műveit közli. A nívós cikkeket a vajdasági cionisták vezetői írták.

— Szétzavarták a vrsaci független Munkáspárt gyűlését. Vrsacról jelentik: A független Munkáspárt gyűlését a nacionalisták szétverték.

Az »Amator« teastélye a Bárány nagytermében szombat este fél 9 órakor kezdődik. Belépő-jegy nincs.

— Amerika nemzeti ünnepe. Amerikában a nemzeti történelem nevezetesebb napjait nem munkaszünettel ünneplik meg, ott nem érnek rá az emberek ünnepelni, hanem dolgozniuk kell. Az Uniónak egyetlen hivatalos ünnepe van február 22-ike, Wassington születésnapja, amikor a hivatalokban munkaszünet van, a magánvállalatok természetesen ezen a napon is dolgoznak. A külföldön élő amerikaiak is megünneplik ezt a napot, s holnap, Wassington születésének 191-ik évfordulóján az amerikai konzulátusokon sem hi-vatal.

— Becskerek város és a hadsereg-szállítók. Becskerekéről jelentik: A becskerekai hadsereg-szállítók régi tanácsai határozat szerint ingyen vágathattak a becskerekai vágóhídon. Most a tanács megváltoztatta ezt a határozatot és úgy döntött, hogy a hadsereg-szállítók is kötelesek a rendes vágóhídi illetményeket megfizetni. A hadsereg-szállítók ezt a határozatot megfélembzték az alispánhoz, aki azonban elutasította a felbontást, azzal, hogy az a közgyűlés hatáskörébe tartozik, de addig is, amíg a közgyűlés dönt, kötelesek a hadsereg-szállítók a rendes vágóhídi díjakat megfizetni.

— A Kereskedők Otthona április elsején nyílik meg. Megirtuk, hogy a Suboticei Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd) kebelében mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a kereskedők saját Otthonot létesítsenek maguknak. A mozgalom eredményre is vezetett. A terv megvalósításához szükséges tőkét, rövid idő alatt, 700 drb 500 dináros részlegy jegyzése után előteremtették és így most már a terv megvalósulásának semmi sem áll útjában. A Kereskedők és Gyárosok Egyesülete tíz évre bérbe veszi a volt Park, jelenleg Elite kávéház és szálloda egész épületét, ahol a klub helyiségeit és — áttartozó kereskedők részére a szállodát — rendezik be. Az egyesület március 16-án veszi át az épületet, az átalakítási és berendezési munkálatokat két hét alatt végzik el és április hó 1-én nyitják meg a Kereskedők Otthonát.

— Becskerek is levonja az állami tartozásokat a beszedett adók összegéből. Becskereki jelentés szerint az állam még 1921-ből 750.000 dinárral tartozik Becskerek városnak drágasági pótlék címén, továbbá 1.200.000 dinárt tesz ki annak az állami tartozásnak az összege, amely a beszedett állami adók 10 százalékos jutalmaként jár a városnak. Mivel ezeket az összegeket Becskerek város már hónapok óta nem kapja meg, a tanács elhatározta, hogy ha a polgármester mostani beogradi intervenciója nem jár eredménnyel, úgy suboticei példára levonja az állami tartozások összegét a beszedett állami adókból. Erről a város már értesítette a pénzügyminisztert.

— Vakmerő betörők. Novisadról jelentik: Keddről szerdára virradóra ismeretlen tettesek betörték Pélics Márko Vardarska-utca 18. számú házában levő lakására. A betörést úgy követték el, hogy az utcára nyíló egyik ablakot benyomták és azon behatoltak a szobába. A lakás szomszédos szobájában az egész család aludt, míg a betörők felfeszítették a szekrényeket és különböző női és férfi ruhát vittek el 15.000 dinár értékben. A betörést reggel hét órakor vették észre. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— Egy képkiallítás jövedelme. Megemlékeztünk arról, hogy Stara-Kanizsán több lelkes műbarát nívós kép- és kézimunka-kiallítást rendezett, amelyet hangversenyek és teaestélyekkel tettek vonzóbbakká. Most elítették meg a jótékony célú kiállítás bevételeiről az elszámolást. A kiállítás amellett, hogy sokban hozzájárult az izlés nemesedéséhez, 21.000 dinár tisztajövedelmet eredményezett a jótékony célra. A tekintélyes jövedelem a stara-kanizsai szegények segélyezésére szolgál, s ebből 2500 dinárt a stara-kanizsai gyermekmenhelynek utaltak ki, 3500 dinárt pedig a humanitárius egyfetek bevonásával a szegények kenyérére adnak, úgy, hogy cipőt osztanak ki ráik. A képkiallítás sikerén felbuzdulva Stara-Kanizsán azt tervezik, hogy az ottani népligetben több napra terjedő sportünnepélyt rendeznek, amelyet műkedvelő előadások s a helyi zeneegylet hangversenyei élénkítenének.

— Tolvaj cseléd. Bányai Klára cselédnő, Butykat Mária suboticei vendéglősnőtől, akinél szolgált, ellopott 6000 dinárt és megszökött. Az asszony feljelentésére a rendőrség elrendelte a megszökött leány körözését.

Mundus-székek. világhírű márka, egyedárusítás és nagybani raktár Krausz Ede, Novisad.

Felhívás. Felhívjuk a suboticei szabómestereket, hogy folyó hó 23-án este 6 órakor az ipartestület helyiségében a munkások bérkövetelése ügyében megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel Peits István, a szabómesterek elnöke.

A Sand folyó hó 25-én délután 5 órai kezdettel a Salome-barban csokoládé-délutánt rendez. A műsor legkiemelkedőbb száma a bécsi Clauson-csoport fellépése, akik életveszélyes mutatványokkal eddig is bámulatba ejtették a suboticei közönséget. Szébbnél-szebb tánc- és énekszámok gazdagítják a változatos műsort.

Fotókiallítás a Korzó-moziban. A Korzó-mozi igazgatósága a március hó 1-én bemutatásra kerülő »Theodora« című film fényképeiből a Korzó-mozi előcsarnokában kiállítást rendez. Mindenkit kérünk, nézze meg a gyönyörű kiállítás fotókat, hogy fogalmat alkothasson magának a »Theodora« című filmről.

KÖZGAZDASÁG

Uj ezerdinárosok. A nagy pénzhiány miatt a most forgalomban lévő ezerdinárosokkal is alig volt alkalmunk megismerkedni s mint értesülünk már újabb kiadású ezerdináros bankjegyeket hoznak forgalomba. Az új bankjegyeket a pénzügyminisztérium már megrendelte s azok március végén, vagy április elején forgalomba kerülnek.

Megdrágultak az élelmiszerek Zagrebban. Zagrebban a hatóság meglehetősen erélyesen hajtja végre az ármaximálásokra vonatkozó rendelkezéseket s gondoskodik arról is, hogy a hatósági áron, amelyeket a termelőkkel és a kereskedőkkel együtt állapítanak meg, lehessen is élelmiszereket kapni. Zagrebban most emelték az élelmiszerárakat. A sertéshús most 18,50—21 dinár, a borjúhús 11—14 dinár s a burgonya árát most 2 dinárban állapították meg.

Alaptőkét emel a becskerekai cukorgyár. A becskerekai cukorgyár, amely ezelőtt a Leszámitolóbank érdeklőségebe tartozott, március 25-ikére rendkívüli közgyűlést hívott össze, amely az alaptőke felemelése tekintetében határoz.

Uj játékarúgyár Szlovéniában. Az S. H. S. királyságban az utóbbi időben egyre szaporodnak a játékarúgyarak, amelyek fajtáikat állítanak elő. Most Grusuplja krajnai faluban kezdte meg működését egy nagyobb arányú játékarúgyár.

Gabonaárak Csehszlovákiában. A csehszlovák tőzsdéken a következő árakat jegyzik: Buza 175—180, rozs 125—130, árpa 120—135, zab 115—125, új tengeri 110—115, nullásliszt (magyar) 310—315, kenyérliszt 220—230, korpá 75—80, préselt szalma 60, préselt széna 100—105 csehszlovák korona. Buza iránt csekély az érdeklődés, más cikkekben élénk kereslet van.

Osztrák-orsz kereskedelmi szerződés. Bécsből jelentik: Február hónap végén Bécsből az osztrák kereskedők küldöttsége Moszkvába megy, hogy Oroszország és Ausztria közötti kereskedelmi tárgyalásokat megkezdje.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1923. február 21.

	Záró-árfolyam	Zürichi paritás
Zürich	5:075	—
Budapest	26—28, —	5:005—
Berlin	2:25—	5:22—
Prága	33:75—	5:27—

Beograd (19:85) Zürichi paritás 5:04—
Zagreb (19:75) " " 5:06—

Novisadi terménytőzsde, február 21. A tőzsde irányzat ma szilárd volt, főleg tengeriben. Az árak következők: Árú, — bácskai — azonnali szállításra, 225—230 dinár, szerémségi 265,50 dinár, ótengeri, azonnali szállításra 312,50 dinár, áprilisi szállításra, fél kasszával 255—260, háromnegyed koronával 247,50 és egész kasszával 235 dinár, buza 455 dinár, liszt, 0. és 645 dinár, 2-es 630 dinár, nyolcas 280 dinár, korpá 175 dinár, árpa 315 dinár.

Beograd, február 21. Záró: Páris 635—640, London 495—, Milano 505—504, Genf 1985, Newyork 105,25—195,50, Berlin 0,44—0,45, Prága 312—313, Bécs 0,1495, Bukarest 48,25, Szófia 61—61, Budapest 3,85.

Zagreb, február 21. Záró: Devizák: Bécs 0,1485, Berlin 0,46, Budapest 3,80, Milano 503, London 492, Newyork 104, Páris 630, Prága 311, Zürich 19,75, Varsó 0,25, Valuták: Dollár 102, Angol font 450, Francia frank 620.

Zürich, február 21. Záró: Berlin 0,0232 (0,0245), Holland 210,20 (209,75), Newyork 529,50 (529,75), London 24,97 (24,07), Páris 32,500 (32), Milano 25,60 (25,42), Prága 15,6250 (15,675), Budapest 0,19,25 (0,19,25), Beograd 5,075 (5,05), Bukarest 2,37 (2,40), Varsó 0,0140 (0,013,15), Bécs 0,0075, bélyegzett 0,0075.

Budapest, február 21. A devizaközpont jegyzései: Holland forint 1080—1115, Beograd 26—28, Márka 13,14,30, Angol font 128,50—131,50, Lira 27,25—28, Francia frank 66—76, Szokol 80,50—84,50, Lengyel márka 7—8, Osztrák korona 3,85—4,05, Svájci frank 515—530, Napoleon 10,300.

BARSON
GUMMISAROK és
GUMMITALP
olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban
év nedvesség és hideg ellen!

Rubikos talicskákat

vasalva és vasalás nélkül készít

Első Sombori Kocsigyár

Napi teljesítmény 200 drb.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Asztalos mesterek és gyárosok figyelmébe!

Ajánlok sombori rak áramról minden mennyiségű külföldi nemes furnirt: Citrom, virágkőris, madár jávor-szemésés (Fogelungenahorn) amerikai dió olasz-jávor, tükör mahagoni, cuba mahagoni, Sappali mahagoni, palisander, ugyszint az ezekhez szűréses 3 m/m vastag blindfurnirt is. Szállítandó azonnal a megrendelés napján, ajánlattal szolgál

SPITZER HERMAN, FAKERESKEDŐ
tengerentúli furnirok és összes bútorgyárt, szükséges kezelek nagybani eladása **SOMBOR**, Karagyorgye ulica broj 8. Vaspályával szemben.
Telefon 229 és 228. 1230

ROMÁNIAI SAJÁT TERMELESŐ

TŰZIFÁT, FASZENET, MESZET

ajánl azonnali szállításra

Import Faértékesítő Velika Kikinda
KORNIS ZSIGMOND és MÁRTON
aradi fatermelők bizományosa

Telefon: Velika Kikinda 12.

BANKARSKO i TRGOVAČKO D. D. BEOGRAD, POENKAREOVA 6.

Sürgöncim: Srbislavia.

Telefon: 14—94. 14—66.

Vesz:

7% állami kölcsönt
dollárokat
és mindennemű
pénznemet.

Elfogad:

takarékbetéteket
felmondás nélkül.

Elad:

csekket és átutalásokat
Bécsbe, Pestre, Prágába
és a világ összes
országába.

Kiad:

exporteurek részére
valutabiztosításokat.

Felvilágosítással ingyen szolgálunk.

NYILTTÉR.

Figyelmeztetés!

Tudomására adom az érdekelteknek, hogy az u. n. „Central” szállodát a subotici pályaudvarral szemben megvettem eddigi tulajdonosaitól özv. Grosz Adolfné gyermekeitől, akik jelenlegi iparukat a szállodai helyiségben a birtokba adásig személyesen kötelesek fenntartani. Ennélfogva figyelmeztetem az esetleges bérbevevni szándékozókat, hogy a bérbevevéstől tartózkodjanak, mert a szálloda f. é. március hó 15-ig birtokomba átadandó és így az eddigi tulajdonosok nincsenek is jogosítva a szállodát bérbe adni. Az ellen, aki a szállodát figyelmeztetés dacára bérbe veszi, mint roszhiszemű jogszerző ellen a szüksége törvényes lépéseket azonnal annál is inkább megteszem, mert tulajdonjogom a megvett ingatlanra már elő van jelezve.

Subotica, 1923. február 20.

1287

Róth Ármin

Értesitem a t. közönséget, hogy VIII. Paje Dobanovačka ul. 7. sz. alatt

fehérmű varrodát

nyitottam. Előrajzolást, himzést, azsurozást elvállalok.

Tanuló leányok felvétettnék.

Szives pártfogást kér
Vasné Sonenfeld Rózsi
fehérvarrónó.

1271

Kralik József motormalmát Nemes-Militicsen megvettem. Felkérem a fent nevezett cég hitelezőit, hogy követelésüket nyolc napon belül nálam jelentsék be, mert azontul követéseiket nem veszem figyelembe.

Bajmok, 1923. február 21.

1252

Kollár János.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a sombori Officirski Dom étkezdéjének vezetését átvettük. Elsőrendű ételekkel és italokkal, pontos kiszolgálással a legkényesebb igényeket is kielégítjük. Elfogadjunk abonenseket, állami tisztviselőket kedvezményel. Átutazó tisztviselőknek 20% kedvezmény.

Az étteremben febr. 10-től naponként Sárközi Emil zenekara ad koncertet.

Bizunk a n. é. közönség szives támogatásában,

1021

Vjekoslav Sajgó és Bena Serko.

„Adrija” Ált. Biztosító Társaság kötvényei kaucióként elfogadjatik!

Az S. H. S. kir. katonai és tengerészeti miniszterium a következő határozatot adta ki.

KATONAI és Tengerészeti Miniszterium.
C. Br. 454.

Határozat.

Az összes parancsnokságoknak, hatóságoknak és intézeteknek. Az „Adrija” Általános Biztosító Társaság kérelmére a kereskedelmi- és ipari miniszterium Br. VI. 59. 1923. jan. 5. alatti véleményezésére

Jóváhagyom:

hogy az „Adrija” Általános Biztosító Társaság kötvényei a tisztok nősülésénél kaucióként elfogadjatik — amely kötvények mindenben megfelelnek a VII. t. c. előírásának a tisztok, altisztok, káplárok és katonák nősülésére vonatkozólag,

Beograd, 1923. január 20.

Katonai és Tengerészeti Miniszter
Ö Felsője t. b. adjutánsa:
Pet. Pešić tábornok s. k.

Felvilágosítással készségesen szolgál az „Adrija” Általános Biztosító Társaság subotici és bácskai fiélgazgatósága, Subotica Fra Jese trg. 15. l. em.

1276

Ujonnán megjelent
szépirodalmi művek, ifjúsági iratok, zeneművek
gazdasági és ipari (technikai)
szakkönyvek
nagy választékban legalkalmasabban beszerezhetők
HEUMANN MÓR
könyv- és zeneműkereskedésben Subotica.
Papíráruk. — Irószerek. — Irodai felszerelések.

Uri családok
bevásárlási forrása
ILIJA SÁGI
modern berendezésű
fűszer- és csemegeüzlete
SUBOTICA (huspiac).

Tumbász-féle
gőzmalom
negyedrésze földdel együtt
eladó.
Érkezni a helyszínen
TUMBÁSZ MIHÁLY
malomtulajdonosnál
Alekszanderovo

Hat gimnáziumot végzett
úrileány
megfelelő állást
keres
vidéken teljes ellátással.
Cím a kiadóban.

180
korona
apritott fa
kiváratra hazhoz szállítva
Hasábfá kicsinyben
és nagyban
Ajánlok viszonteladóknak
I. rendű darabos meszet.

Werber Emil
Paja Kulundžića ul. 45.

Műlábak, műkezek,
egyenestartó
fűzők készítő
és javító műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pašićeva 5. Telefon 275.

Kannák
40 darab 25—30 lt.
cincpléhből készült
zsir-, méz-, tej etc.
szállítására alkalmas
kanna olcsón eladó.
Érdeklődni naponta 19—11
óraig délelőtt Park Kralja
P. tra 9., a házmesternél

MÉSZ
hófehér állandóan
vagontételekben.
Kovácsszén, faszén,
kátrány, kátránypapír
cement, budaiföld,
festék, firnisz
legolcsóbb áron
nagyban és kicsinyben
kapható:
D. JENE
Subotica
Skadarska ulica 4.
(Zöldfa korcsma mellett
levő utca.) 1281

DIAMALT
Pékek figyeljétek! „DIAMALT”
a Hauser & Szobitva gyárból
Wien-Stadtban, békebeli minőségben,
kapható kizárólag a
vezérképviseletnél Jugoszlavia
számára
Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strossmajerova ul. 10.
Ovakodjunk poraikn vagy fe-
lyékony utánzásoktól.

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez
és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329.

Fifi Krem
és kölni viz
készíti
PINTÉR FÉRENC
SZENT JÓZSEF
gyógyszár a nagytemplom
mellett. Subotica. 663g

FÜZŐK

legújabb szabásu halcsontos, —
halcsont nélküli gumival és be-
bujósítók, melltartó gyomor-
szorító

Haskötők

orvosok által legjobban elis-
mert és ajánlott szabás szerint
készítik. Vidékre slusz és csipő
méret beküldése után

VIRÁG LEONTIN

Kralj Alexander ul. 11. Nemzetivel szemben

**Kékfestő és
vegytisztító intézet**

Bácska-Palánkán betegség miatt
1923. május hó 1-től bérbeadó.

Érdeklődők teljes felvilágosítást nyerhet-
nek Stampfer Mátyás tulajdonosnál Bačka
Palánkán, vagy Schuy Jakab igazgatónál
Srp.-Miletičen.

**Előkelő Biztosító Társaság keres
vezető állásba**

a szakmában teljesen jártas, bevált erőt.
Ajánlatok „EXISTENCIA” jeligére
INTERREKLAM D. D. SUBOTICA
Zrinsky trg. 2 küldendők.

ELADÓ
üzemnagyobbítás miatt egy jókarban levő
60 HP szivógázmotor
Üzemben megtekinthető.
Szives érdeklődéseket
Kohán Vince és Fial hengermalom Subotica
címre kérjük beküldeni. — Telefon 31. 1057

SÓ Finoman őrölt kősó,
vagon és kisebb
tételben azonnali szál-
litásra a legolcsóbban
kapható.
Gausz János sómalmában
NOVISAD, PETŐKI PUT 66. TELEFON 8.

30 dinár
eljárás költség ellenében leggyorsabban és leg-
lelkismeretesebben vizumoztat külföldi utleveleket
BRAĆA MIRKOVIĆ cég
(ezelőtt BIRÓ EXPRESS)
Beograd, Knez Danilova u. 31.
Küldje be utlevelét postán express ajánlottan,
melyet hasonmódra visszakap.
Konzuli tarifák: Magyar 90 din., német 50 dinár,
osztrák 50 dinár, román 52 dinár, csehszlovák
150 dinár, olasz 140 din. A konzuli tarifák az eljá-
rási költséggel együtt postautalványon küldendők be.

Just r. t.

a legjobb ANGOLSZÖVET gyárak képviselője

Ujonnán megnyitott üzletében kaphatók a legnagyobb választékban a
legolcsóbb árakon valódi
angol szövetek, angol cérnák, amerikai sárcipő.

SUBOTICA, VÁROSHÁZ ÉPÜLET

491 Régi jó hírnévnek örvendő üzletei: **BEOGRAD, ZAGREB.**

FOGLALKOZÁS

Külföldi és inas fizetéssel felvétel Horovitz bádogos, Paja Kujundzic-utca 3. Kaszinó mellett. 1278

Magános nő szoptatás adának ajánlják. Cim a közközházban. 1290

Rövidáru engros-szakmában tökéletesen perfekt. Bánát, Bácskában jól bevezetett, csakis komoly megbízható utazókat keresek. Cim a kiadóban. 1302

Gazdasági gépész-kovácsot keresek április elsejére, ki jó lóvasaló és esetleg motoros eke vezetéséhez is ért. Draxler Bruno földbírtokos, Vel.-Kikinda. 1293

Gyakorlott női irodai munkázó felvételt. K. Heumann Mór könyvkereskedésében

Száraz adának komolyabb asszony tíz hónapos gyermek mellé felvétetik. VI. Vukovićeva ulica 26. 1292

Első ruha, férfi, női fehérnemű varrást jutányos áron vállalok, házakhoz is elmegegyek. Petrova ulica 9. 1286

Gépész, szivógázmotor kezelésében tökéletesen járatos, moholi malomban azonnal alkalmazást nyerhet. Ajánlatok bizonyítványokkal ellátva és a fizetési igények megjelölése mellett Székely Bertalan malomtulajdonoshoz Ada, intézendők. 1123

Pénztárosnő, ki már hasonló minőségben alkalmazva volt, felvétetik. Irásbeli ajánlatok Klein Géza nagykereskedő Subotica címére intézendők. 1279

Fiatal asszonyka szoptatás-adának elmenne jobb házhoz, megkeresés Intelligens jellegre a kiadóba. 1198

Kifutó felvétetik F. Kovacs i Drug divatüzletében.

Rövidáru nagykereskedés részére feltétlen megbízható, 15 éven felüli és 15 éven aluli kifutóituk, valamint holti háziszolgá felvétetik. Az állás inkasszóval jár, feltétlen jó kezes megkívántatik, Cim a kiadóban. 1253

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTEZET

Ékszerre kölcsönt ad. Adás-vétel. Raglánoknak gyapjuszövet olcsón eladó. I. Bogovljeva (Kinzsi) ulica 12.

Aranyat 60-120 K-ig veszek. Ékszerekért a legtöbbet fizetek. Ékszerekre kölcsönt közvetitek. Pátkai, a Lombard-zálogház volt becsüse. Ivan Antunović ulica br. 4., Hartmann-palota, ovt. Novák-láz, a vasút mellett. 9192

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdésközlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Elköltözés miatt sürgősen olcsón eladó két szoba butor ágynemű, konyha-edények stb., darabonként is. Iván Antunović-utca 4. földszint jobbra. 1279

Ötven éve fennálló üzlet lakással és berendezéssel betegség miatt azonnal átadó. Cim: Save Tekelija-utca 4. 1284

Elegáns, új, kétüléses luxusautó, német gyártmány, 20 HP erős és egy Dijon Bouton, négy üléses, 16 HP, legjobb karban, olcsón eladók. Bővebbet Karl Rechnitzer, Pančevo. 1249

Egy ház három szobás lakással, közel a beltérhez, szabadkézből eladó. Cim a kiadóban. 1286

Gyapjuszövet-garnitúra eladó Föglein Jánosnál, Stari-Bečej. 1196

Szabadkézből eladó egy Hoiherr-Clayton-Shuttleworth-gyártmányu, 6 lóerős cséplőgarnitúra. Közlelbi felvilágosítással Rakucz György, Svetmihalja, szolgá. 1257

Utazóbunda mosómedve (Schoppen) béléssel, legjobb karban eladó Rada Milojković szücsnél. 1292

Öcska és hulladékitemeket, vörös és sárgarezet, ölmot horgonyt és alumíniumot legmagasabb áron veszünk. Goldner Testvérek légszekrény-gyár Subotican, Jugoviceva-utca 20. Telefon 134. 6490

Fakereskedés ujonnan épült házzal, 12 év óta fennáll, más vállalat miatt raktárral vagy raktár nélkül eladó. Cim a kiadóban. 1260

Teljesen új féjolaj tengelyű bőrfedeles hintó eladó. Megtekinthető Löwinger Simonnál Starakani-zsán. 1162

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi áron veszünk vörös, sárgaré, ólom, horgonyt, öntött vas-hulladékot Megyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében). Telefon 360. 6028

Farkaskutyák eladók, kölykek előjegyezhetők dr. Vojnich, Bačka-Topolja. 675

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Moskovics Emil névre szóló menekült-igazolvány, a megtaláló adja le Timár fényképész-nél. 1301

Elveszett Pozdarović Balázs névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a rendőrségen. 1241

Elveszett Rukovina Ilonka és Rasztik Margitka névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban. 1237

Törmelék nickelt, rezet, alumíniumot és rétegfémet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula. 1084

Kicserelném Magyarországon, Soltvadkert mellett iekvő 20 holdas elsőrendű fekete termőföldemet Jugoszláviában esetleg kisebb birtokkal, szőlővel vagy házzal. Bővebb felvilágosítást a nagytrafikban Subotican. 1070

Akác rönkfát (szerszámfa) veszünk minden mennyiségben. Vujković fatelep, Subotica. 1103

LAKÁST egy vagy kétszobást, butorral vagy anélkül keres a Főter közelében nyomortelen házaspár. Cim a kiadóban.

400-500 drb könyvből álló kölcsonkönyvtáramat egészben vagy kötetenként előnyös áron kiadom. Vig könyvkereskedés, Subotica.

Elveszett Remija Rozsić névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban. 1254

Elveszett Szöllösi Mária névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban.

Kitűnő házikoszt kapható Szöllösi, Sabačka-ul. 9. 1256

Ha bársonysíma, úde arc-bőrt akar, használjon L. Ilom-erémet, szappant és pudert. Kapható Illés gyógytárban, főpostával szemben. 59

Elköltözés miatt belvárosi fodrászüzlet sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

UTAZÓ
elsőrendű referenciákkal, nőtlen, hadmentes, aki a szerb-horvát, német és magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja felvétetik. — Részletes ajánlatokat alábbi címre kérek:
WEINMANN MÓR
törv. bejegyzett bizományi és ügynökségi iroda
Subotica I., Strossmajerova ulica 22.
Ugyanott kifutóleány felvétetik.

Minden asszony, minden férfi ezt a márkát dicséri
Dapot:
Prva Jugoslov. Kemična Fabrika Novisad.

Aklalmi vétel! Dus választéku raktáram és a mérsékelt árak minden versenyt kizár! **Alkalmi vétel!**

Angol bársony szilzskin minden divatszínben
Ruhabársony minden divatszínben
Sifonbársony minden divatszínben
Női kalap bársony minden divatszínben
Selyem gallérbársony minden divatszínben
Velur de lin legmodernebb színekben különböző minőségben
Ondula szövetek legújabb gyermekabátok, házi ruhák, ruhák és sapkáknak (métere 60 dinár,
Férfi szövetek nagy választékban öltöny, szmoking, zsakett, nadrág, frakk és télikabátoknak.

Női szövetek a legmodernebb színekben
női szövet, trikot, gabardin 100, 120, 130 és 150 cm. szélességben. Szerzs szövetek 100 és 130 cm. széles, a legmodernebb színes és deszinált „Bajadere“ szövet utcai és házi ruháknaktovábbá mindennemű férfi szövet.

Párisi ujdonságok!

Báli toalettékro:
Charmoz, satin-de-sin, krepp-marokin, krepp-zsorzsett, krepp-ida, krepp-banjo, krepp-Antineja, krepp-miranda, krepp-floris, krepp-sifon, krepp-satin-Milburg, Zsersz, Zenana, krepp-de-sin, popelin, taft, fajl-superier, szura, kasmir és félselyem a legmodernebb divatszínben és desszínben
Deszinált legújabb félselymek és selymek, paplan-atlaszok 140-160 centiméter szélességben különböző színekben.

Párisi ujdonságok!

Dodić Kostja
divatárkereskedése
Sombor
Kraljević Djordje ulica 3.
a szerb templommal szemben. Telefon 342.
Legfinomabb cérna-vásznak és sifonok ágyneműkre és női fehérneműkre.

9120